

יוצא לאור
על ידי ועד כפר חב"ד
ארה"ק ת"ו

גיליון 307 • ערב שבת קדש פְּרֻשֵׁת ויקרא-החדש • כ"ט אדר תשע"ח

ענין בפרשה

מפרשת השבוע לפרשת החדש

החדש הזה

אבא/אמא: השבת, ראש-חדש ניסן, אנו קוראים ל'מפטיר' את הפרשה האחרונה מארבע הפרשיות הנוספות של חודש אדר. אחרי שכבר קראנו 'שקלים' 'זכור' ו'פרה', אנו קוראים השבת את 'פרשת החדש' (מתוך פרשת בא) - צווי ה' למשה ולאהרן על קדוש החדש.

מהי המצוה? שכשיגיע זמן מולד הלבנה - בתחלת החדש - יבואו עדים להעיד בפני בית-הדין שהם ראו את הירח המתחדש, ובית-הדין יכריזו שאותו יום הוא ראש-חדש. אם לא באו עדים, בית-דין מכריזים על ראש-החדש החדש רק למחרת.

ולמה קוראים פרשת 'החדש' דוקא לקראת חודש ניסן? פיון שמצוה זו נתנה בראש-חדש ניסן - 'ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים... החדש הזה לכם ראש חודשים'.

המצוה הראשונה

ילד/ילדה: זו לא עוד מצוה, אלא המצוה הראשונה שנתנה לעם-ישראל (לקראת יציאתו ממצרים והפיכתו לעם)!

ואכן, רש"י הראשון בתורה, על הפסוק 'בראשית ברא', מביא את דברי רבי יצחק, שהתורה לא היתה צריכה להתחיל מ'בראשית' אלא מ'החדש הזה לכם' - כי התורה אינה ספר ספורים, אלא ספר המצוות של עם-ישראל, ואם כן היו צריכים להתחיל עם מצוות 'קדוש החדש'.

מה כל-כך מיוחד במצוה זו שדוקא היא נבחרה להיות הראשונה שנצטוו בה ישראל?

כך נהג שנים רבות. אלא שפתאום הבחינו הנוכחים כי לעתים הרבי אינו מכסה את עיניו. הם נסו להבין את פשר הדבר, עד שהצליחו.

מתברר כי באותו זמן החל לבוא לתפלות אורח שמחלה או תאונה עושה את פניו עווה מזעזע. קשה היה להביט בו בגלל מראהו הנורא. כשהיה אותו יהודי מגיע לתפלה, היה הרבי נמנע מלהניח את ידו על מצחו, מחשש שהתנועה הזאת תתפרש בעיני האיש כחסר רצון של הרבי לראותו.

עד כדי כך גדולה היתה זהירותו של הרבי ברגשות הזולת.

יש דקות באמצע הלילה

כידוע, זמני הפניסה ל'יחידות' אצל הרבי נשיא דורנו היו בלילות. האנשים החלו להפנס בשעת ערב וסימו לא-פעם כשכבר האיר הבקר.

פעם אחת, בעצומה של קבלת אנשים ל'יחידות', נתקף הרבי שעול יבש, שנשמע היטב גם מעברה השני של הדלת. המזכיר, הרב-החסיד ר' יהודה-ליב גרונר שיח', מהר להכין תרמוס עם תה חם, ובקש להגישו לרבי. אולם הרבי ותר על התה והמזכיר יצא מהחדר עם התרמוס בידי.

כשנסתיימה קבלת האנשים ל'יחידות', אמר הרבי למזכיר: "איך אני יכול להרשות לעצמי לשותות תה, בעוד אנשים ממתנינים בחוץ?". נענה המזכיר ואמר, ששתית כוס תה אורכת דקה אחת בלבד, וכי הדבר נחוץ לכריאותו של הרבי. הגיב על כך הרבי: "שתית כוס תה חם אורכת שש דקות. וכי יעלה על הדעת שאני אשב ואשתה תה ובחוץ ימתינו אנשים שש דקות באמצע הלילה?".

© my creative

לזכות החייל בצבאות ה' אברהם שיחי' שיינר
לרגל האפשערנעס ביום הולדתו כ"ט אדר

שיזכו הוריו שיחיו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים
מתוך בריאות נחת והרחבה

נדפס ע"י ולזכות הוריו משה אלעזר ודורית שיחי
שיינר

להקדשות ולמנויים להערות והארות ניתן לפנות (בהודעות) למס' 052-3017770

גליון 307 ויקרא - החדש

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

באו בזכות יגיעתו ועבודתו, אלא נתנו לו במתנה מלמעלה. כך על כל יהודי להיות שפל בעיני עצמו ולא להתגאות.

הלקח:

אנחנו צריכים לדעת שיש לנו מעלות וזכויות, אך לא להתגאות. על-ידי הענוה זוכים ל"קריאה של חבה", כפי שקרא הקדוש-ברוך-הוא למשה, ומגיעים אל השלמות האמתית, בבית-המקדש השלישי בו נזכה להקריב קרבנות, בגאולה השלמה.

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ו, עמ' 1 ואילך)

לא בבת-אחת

כבר משחר ילדותו ספג כבוד-קדשת אדמו"ר הרש"ב חנוך ליראת-שמים מפלגת ולהנהגה חסידית שעוררה השתאות.

פעם אחת, בהיותו כבן חמש, השתבש לו חשוב השעות והוא שתה בטעות חלב חמש שעות (במקום שש שעות) אחרי שאכל בשר. הילד הקטן לקח זאת ללבו, ובצער עמק התייצב לפני אביו (כבוד-קדשת אדמו"ר המהר"ש) לבקש ממנו 'תקוין' על העברה...

ופעם אחרת, כשהיה כבן שמונה, התכנסה קבוצת חסידים להתועדות בבית אביו, הרבי המהר"ש. לפתע הבחינו החסידים בילד הצעיר נכנס פנימה, מוזג לעצמו כוס מים, שותה מחצית ממנה ויוצא. סברו החסידים כי די היה במחצית הכוס כדי להרוות את צמאונו. אולם לא חלפו אלא רגעים מספר והילד שב פנימה ושתה את יתרת המים שבכוס.

"מדוע לא שתית קדם לכן את מלא הכוס?!", התפלאו החסידים.

הילד הצעיר הישיר אליהם מבט טהור וענה: "מפני שאבי הרבי אמר לי בהזדמנות מסוימת, 'כל דבר שאתה רוצה לאכל או לשתות, אל תעשה זאת בבת-אחת'. אמירתו זאת של אבי נהפכה אצלי מאז - להרגל".

רגישות לזולת

שנים רבות נהג הרבי להתפלל מנחה וערבית ב'זאל' (בית-המדרש) הקטן ב-770. מקום ישיבתו של הרבי היה ליד השלחן הסמוך לדלת, כשפניו אל הקהל. בזמן חזרת-הש"ץ ישב על ספסל צמוד לקיר והניח יד על מצחו, בדרך שמסתירה מעט את עיניו.

אבא/אמא: המטרה של יציאת מצרים היא - פדברי השם למשה "בהוציאה את העם ממצרים תעבדון את האלקים על החר הזה" - להגיע למתן-תורה.

החדוש של מתן-תורה הוא ב'קדוש החמר'. אז נתן הכוח ליהודי לקיים מצוה ובאמצעותה להפוך דבר חמרי לדבר קדוש. כמו הקלף העשוי מעור בהמה שעליו נכתבו התפלין והוא הופך לחפץ של מצוה.

אך המצוה מקדשת רק את החפץ עמו היא נעשית ואת הרגע בו היא היא מתקיימת.

לפני כל זה נותן הקדוש-ברוך-הוא לעם ישראל מצוה כללית יותר - קדוש החדש, שהמטרה שלה היא לקדש את הזמן. לא רק חפץ מסוים או רגע מסוים, אלא את כל הזמן כולו.

הזמן - אם החדש יתחיל היום או מחר - תלוי בקיום מצוות קדוש החדש וממילא המצוה הזו 'מקדשת את החדש' ונותנת לזמן כולו משמעות מיחדת.

יהודי שולט על הזמן

ילד/ילדה: בדרך כלל אין לאדם שליטה על הזמן. אין לנו אפשרות לעצור את הזמן מלכת. אבל במצוה הזו השם נותן לנו כוח לקבוע את הזמנים (כולל זמני החגים) וכך "לשלוט על הזמן" ולהחזיר בו קדושה. לכן המצוה הזו היא כה כללית וחשובה.

אך במצוות קדוש החדש יש עוד משהו מיוחד:

המדרש אומר: "משבחר הקדוש-ברוך-הוא בעולמו, קבע בו ראשי חודשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו, קבע בו ראש חודשים של גאולה: שבו נגאלו ישראל ממצרים, ובו עתידין ליגאל, שנאמר כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ירח ושמש

אבא/אמא: פרוש הדברים: עד עכשו, ערב יציאת מצרים, התנהג העולם ב'דרך הטבע' - באפן רגיל ושגרת. אך משבחר השם ביעקב ובניו - לקראת יציאת מצרים בה נבחר עם-ישראל מפל העמים וזכה בהמשך לכהן לקבל את התורה, קבע לנו השם "ראש חודשים של גאולה", זהו ראש-חודש ניסן, חודש הנסים והגאולה.

איך זה קשור למצוות 'קדוש החדש'?

בחדש תשרי חל ראש-השנה. השנה היא 'שנת החמה'. בשונה מהלכנה (הירח) שנעלמת מעינינו ומתחדשת מדי חודש, החמה (השמש) עושה מהלך קבוע שחוזר על עצמו מדי שנה. ראש-השנה הוא היום בו אנו מצינים את בריאת העולם, הטבע. וזה קשור למהלך של השמש: כמו הקביעות של השמש שאינה משתנית, כך גם בטבע - הדברים הם

קבועים ולא מתחדשים או משתנים.

נס וטבע

ילד/ילדה: מה ההפך מטבע? נס! נס הוא השנוי והשבירה של הטבע. על-פי הטבע, מצרים היתה מקום שאף אדם לא היה יכול לצאת משם, ויציאת מצרים היתה נס. שבירת הגבולות של הטבע. כך גם עשר המכות וקריעת ים-סוף,

היו נסים, דברים לא רגילים ולא טבעיים.

כעת אנו מבינים איך זה קשור ל'קדוש החדש'. אם הקביעות של השמש מבטאת את הטבע, הרי שההתחדשות של הירח מבטאת את הנס. משהו חדש ושונה. לכן לקראת חודש ניסן, חודש הנסים, נותן לנו השם את מצוות 'קדוש החדש' - קביעת החדשים על-פי מולד הלכנה - המבטאת את הנסים שנעשו ויעשו לעם-ישראל.

אם כן, קדוש החדש זה לא רק קדוש הזמן, אלא גם הפיכתו מטבע לנס.

מ"בראשית" ל"החדש"

אבא/אמא: כעת נשים-לב לדבר מעגנין: על בריאת העולם (תקופת חודש תשרי וראש-השנה) אנו קוראים בפרשת בראשית, ואלו על יציאת מצרים (תקופת פסח) בפרשת בא - בה מופיע הצווי על 'קדוש החדש', כהכנה ליציאת מצרים.

מסביר על כך הרבי, שבבריאת העולם ("בראשית ברא") היתה באפן של טבע, בשביל שאחר-כך יבואו עם-ישראל ויקבלו את המצוות (מתחילת מצוות "החדש הזה לכם") וכך ימשיכו ויגלו בתוך טבע העולם, את הגלוי וההתחדשות של הנס, למעלה מטבע העולם.

מתשרי לניסן

ילד/ילדה: הגמרא מספרת לנו על וכוונת מעגנין בין רבי אליעזר לרבי יהושע, מתי נברא העולם. לפי רבי אליעזר - בתשרי, ולפי רבי יהושע - בניסן.

ומתי תבוא הגאולה? שוב... לפי רבי אליעזר - בתשרי, ולפי רבי יהושע - בניסן.

אך למעשה אנו חוגגים ראש-השנה בתשרי, כדעת רבי אליעזר. לעמית זאת המדרש אומר "בניסן עתידין להגאל", כדעת רבי יהושע.

גם כאן זהו אותו רעיון: להכניס את הגאולה (ניסן) בתוך הטבע (תשרי).

הלקח:

בחדש ניסן, עלינו לקדש את הזמן לנצל כל רגע פנוי להוספה בלמוד תורה ובמעשים טובים, יותר ממה שאנו רגילים. כך אנו יוצאים מ'מצרים' - הגבלות העולם, וזוכים לנסים ולגאולה.

(מעובד ע"פ לקו"ש חכ"ו בא א, ומאמרי "החודש הזה לכם")

נקודה מטיחה

הסוד של האל"ף הקטנה

ילד/ילדה: כאשר הכניסו את הרבי הצמח-צדק לחידר בהיותו ילד, בקש סבו, אדמו"ר הזקן, מהמלמד ללמד עמו את פרשת ויקרא [פידוע, שהמדרש אומר שיש להתחיל עם ילד את לימוד התורה בחמש ויקרא כיון שהילד הוא טהור וגם חמש ויקרא עוסק בקרבנות המטהרים את עם ישראל מהעוונות - "בואו טהורים ויעסקו במעשה טהורים").

אחר הלימוד, שאל הצמח-צדק את סבו: מדוע האות אל"ף של ויקרא מופיעה בספר התורה בכתב קטן יותר מאשר שאר האותיות?

אבא/אמא: נכנס הסבא לדבקות והשיב לו: באותיות ספר התורה שהשם נתן למשה בסיוני יש שלושה גדלים: גדול, בינוני וקטן. רב אותיות התורה פתובות בכתב בינוני, שזו הדרגה בה צריכים ללכת רב האנשים.

בספר 'דברי הימים', כשמזכר אדם הראשון יש אל"ף גדולה, הרומזת על מעלתו הגדולה של אדם הראשון שהיה יציר פפיו של השם והיה חכם יותר מהמלאכים. אך אדם התגאה במעלותיו ולכן נכשל בחטא עץ הדעת.

לעמית זאת בפרשה שלנו, בקשר למשה ("ויקרא אל משה") מופיעה אל"ף קטנה, הרומזת על הענוה הגדולה של משה רבנו, שלא התגאה במעלות שלו אלא היה "ענו מפל האדם אשר על פני האדמה".

ילד/ילדה: יש לי שאלה: כיון שהצמח-צמח התחיל זה עתה ללמד תורה ושאל רק על האל"ף הקטנה של משה רבנו, למה היה צריך אדמו"ר הזקן לספר לו על האל"ף הגדולה של אדם הראשון, המופיעה בתנ"ך הרבה לאחר מכן, בספר דברי הימים? בפרט שזה הפך השבח של אדם הראשון לספר שהוא התגאה?

ההסבר הוא שאדמו"ר הזקן בא להורות לו - לילד שזה עתה נכנס לחידר, אך עתיד להיות רבי בישראל - דרך חנוכה פתיים ובעבודת השם, ולכן הוא הקדים לספר לו על האל"ף של אדם הראשון ואז עבר להסביר אודות האל"ף של משה.

אבא/אמא: מה אנחנו לומדים מהאל"ף של אדם הראשון? אל"ף גדולה מורה על מעלותיו של האדם. אם אדם לא ידע שיש בו מעלות, הוא יפס ויחשש לעשות דברים טובים. לכן, על כל אחד לדעת שיש בו מעלות טובות: הוא יהודי בן אברהם יצחק ויעקב, ועל כן הוא ראוי ללמד תורה ולקיים מצוות מתוך קדושה.

מצד שני, אסור שהאדם יבוא לידי גאווה וקך עשוי להפשל בחטא. לכן באה האל"ף השניה - הקטנה, של משה רבנו:

גם משה הכיר במעלות שלו, כפי שהתורה עצמה מעידה "ויקרא אל משה" - שהשם קרא לו מתוך חביבות גדולה. אך הוא ידע שמעלות אלה לא